

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorum Evangelicorum D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundùm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

6. Expuit in terram, & fecit lutum ex sputo, & liniuit oculos eius, & dixit ei: Vade, laua in natatoria Siloë, quod interpretatur missus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

Hic est Caluini ludus, quo suos miseros Calvinistas iudificat, & veluti fungos & stipites inanibus verbis oblectat. Visus fuit Lectori Calvinistæ & Evangelico, Papistas hoc loco egregie excepisse, & atrocissimi criminis conuictos veluti summo odio dignos tradaxisse. Quam ob causam Marloratus totam hanc criminationem, duobus aut tribus vltimis membris exceptis, in suam expositionem (vt vocat) Ecclesiasticam retulit. Sed diligenter inspectus nihil nisi merum nebulonem & sycophantam egisseprehenditur. Atrociter enim & prolixè acculans, nec crimen aliquod in particulari designat, nec eius, quod in genere declamat, vllam vel vno verbo probationem adfert. Atqui hoc scribendi genere facillè cuius foret, quo suis seu innocentissimos, seu eruditissimos, seu etiam illustrissimos vitos, criminatione generali instituta, cuius nec probatio adfertur, nec species designatur, multis paginis traducere, accusare, & de quouis atroci flagitio, de qualibet crassa ignorantia, de quolibet ignobili & pudendo facinore suspectos reddere. Sed Caluini pruritus aliter lenari non potuit, nisi quoquo tandem modo in hanc Ecclesiæ petram porcus impetiginosus dorsum suum affricaret.

IN IOANNIS CAP. IX.

6. *Expuit in terram, & fecit lutum ex sputo, & liniuit oculos eius, & dixit ei: Vade, lina in natatoria Siloë, quod interpretatur, missus.*

Soleat Caluinus, solentque alij hodie hæretici Sacramentorum nouæ legis effectus quem ex verbo Dei cum tota veteri Ecclesia in illis agnoscunt Catholici, hoc maximè nomine reprehendere ac reuicere, quod hac ratione nescio quam latentem virtutem in ipsis elementis & creaturis ponimus, & (vt scribit alibi Caluinus) *hac superstitione miseras hominum mentes alligamus, vt in spectaculo rei corporea potius quàm in Deo ipso acquiescant.* Atqui idem Caluinus hoc tam illustri facto Christi admonitus, vbi tam variis adhibitis creaturis per eas maluit visum cæco dare, quàm in solo diuinæ suæ voluntatis verbo, aduertere potuit huiusmodi creaturarum usum, nec superstitionis causam esse, nec à Deo homines abducere, sed contra Dei potentiam maximè illustrare & religionis incrementum subseruire. Sic enim ad hunc locum scribit. *Neq; in luto, neq; in aqua Siloem quicquam ad sanandos oculos fuisse*

Institut.
lib. 4. c. 14.
num. 14.
Sacramen-
tatum e-
lementorū
virtus.

In Com-
ment. in
c. 9. Ioan.

virtutis certū est. Sed Christus liberè externis istis symbolis sua miracula non semel ornauit, siue vt fideles assuefaceret ad signorum vsum, siue vt ostenderet suo arbitrio subesse omnia, siue vt testatum faceret tantum esse potentia in singulis creaturis quantum ipse dare velit. Pulchrum & præclarum aduersus semetipsum testimonium dedit. Si enim in luto & aqua supernaturalem hanc virtutem visum cæco à natiuitate conferendi collocare Christus voluit, vt suos fideles ad signorum vsum assuefaceret, certè in variis Sacramentis suis supernaturalem virtutem ponens, nō superstitione aliqua eorum mentes alligat, sed suos fideles ad signorum vsum, haud dubie religiosum ac pium, assuefacit. Rursum si hoc suo facto ostendere Christus voluit, suo arbitrio subesse omnia, & testatum facere tantum esse potentia in singulis creaturis, quantum ipse dare velit, profecto doctrina Ecclesiæ in Scripturis fundata & tot Patrum testimoniis roborata de Sacramentorum Christi virtute & efficacia, nec magnificentius quàm oportuit de Sacramentis loquitur, nec ad rei corporeæ spectaculum potius quàm ad Deum adducit, sed Dei gloriam amplificat, Dei arbitrio omnia subesse ostendit, & creaturarum spectaculo nihil, sed Dei potentia totum tribuit, testatum faciens tantum esse potentia in creaturis quantum ipse dare velit. Voluit Deus, si vera narrat Paulus, per lauacrum regenerationis saluos nos facere. Credendum igitur, illi lauacri vim regenerandi inesse, tantum scilicet potentia quantum ipse dare voluit. Nempe sicut in hoc cæco sanando per lutum & aquam fecit Christus quantum facere voluit, & hoc lutū & aqua quasi instrumenta à Christo separata cum eius humanitate ac diuinitate concurrebant, sicut in scribendo scriptoris manus cum calamo concurrunt; sic in omnibus Sacramentis per illas creaturas quas potestatem assumere Christus voluit, facit in illis quantum facere vult, tantum illis potentia inesse testatur quantum dare voluit, & creaturæ illæ, aquæ, olei, & cæterarum rerum sacramentalium, quasi instrumenta à Christo separata cum eius humanitate ac diuinitate ad effectus gratia: cuique Sacramento proprios concurrunt. Sic in multis aliis operibus miraculosis facere Christus voluit, vt hac frequenti creaturarum cooperatione ad Sacramentorum suorum vim intelligendam nos quasi manu duceret, & vt Caluinus dixit, ad signorum vsum fideles assuefaceret. Sic per simbriam & per cothurnum & per deitatem Christi mulier illa hæmorrhœissa sanctam consecuta est. Nam ad tactum simbriæ, quæ erat infra-

Tit. 2.

Luc. 8.

mentalis causa separata, exiit virtus de Christi corpore vt
 instrumento coniuncto, sed de diuinitate vt principali ac pro-
 pria causa. Sic in ciuitate Naim vnicum matris filium tactu *Luc. 7.*
 corporis sui resuscitauit. Sic digitis & sputo loquelam & au- *Marth. 9.*
 ditum reddidit dæmoniaco. Sic Archisyagogæ filiã & ma- *Marc 7.*
 nus contactu & verbo ad vitam reuocauit. In quibus omni-
 bus, & rebus sacramentalibus, illud obseruare oportet, quòd
 sicuti per se mota, vel ab alia quapiam creatura agitata, nul-
 lum supernaturalem effectum producere possunt; sic tam illæ
 quàm aliæ quæcunque creaturæ à Deo aut Christo motæ
 quemlibet effectum operari possunt, quæ per illas operari Deus
 velit: idque adeò vt effectus naturali operationi suæ contra-
 rios, Deo illas applicate, producant. Nam & in hoc cæco sa-
 nando lutum visui cõferendo maximè ex natura sua ineptum
 erat, sicut aliàs aqua lepræ sanandæ (qua tamen ablutus Naa-
 man Syrus à lepra liberatus est,) & massa ficorum vlceri sa- *1. Reg. 5.*
 nando (qua Ezechias Rex per Prophetam Dei sanitatem re- *4. Reg. 20.*
 cuperauit) prorsus ex sese suæque vi non inepta tantum, sed &
 aduersa erant. Hæc igitur explicatio ad omnium hodie hæ-
 reticorum incredulitatem conuincendam sufficit, qua perti-
 naciter negant, ex Sacramentorum Christi perceptione vitam
 fidelibus spiritualem gratiam conferri: eaque ad nihil aliud
 instituta esse dementissimè asserunt, quàm vel ad testifica-
 tionem quandam gratiæ cõferendæ, vt Lutheranis placet; vel
 ad oblationem gratiæ iam dudum collatæ, vt Caluino li-
 buit; vel ad solam fidem roborandam & confirmandam, vt
 ferè omnes volunt: de quibus alio in loco diximus.

31. *Scimus quia peccatores Deus non exaudit: sed, si
 quis cultor Dei est, & voluntatem eius facit,
 hunc exaudit.*

Haber hîc locus difficultatem non modicam, sit ne vera *An pecca-*
 an falsa hæc cæci restituti propositio: tum si vera, an *tores Deus*
 generaliter vera, vel in certis casibus, & quibus tandem illis. *exaudiat.*
 D. August. hoc loco tract. 44. & contra Parm. lib. 2. cap. 8. &
 ante eum Orig. hom. 5. in Isaiam, aiunt hanc sententiam esse
 falsam, & ab homine nondum per fidem illuminato: quia si
 Deus peccatores non audiret, aut neminem audiret, quum
 omnes peccatores sint; aut ipsos impios qui per pœnitentiam
 ad Deum recurrunt, nunquam audiret. Quare & D. Basilius
 Const. monast. cap. 2. docet peccatores in multis exaudiri à
 Deo, & exēpla in Scripturis sunt tam de bonis tēporalibus, vt